

Een bloedige Bladzijde uit de Geschiedenis van het Russische Vorstenhuis.

(Iwan VI en Peter III.)

Twee keizers!

De ééne op het hoogtepunt zijner macht; de andere ontroond! De ééne vol idealen, de andere verstompt en versuft; de ééne op één der machtigste tronen van Europa. en de andere in een somberen kerker, waar nooit een zonnestraal binnendrong!

Iwan VI wist niet, wat vrijheid was. Hij was van kindsbeen aan een gevangene geweest; de intrigues van het Russische hof hadden hem in dezen kerker geworpen, en keizerin Elizabeth had al het mogelijke gedaan, om zijn geest te verstompen.

Hij leerde lezen noch schrijven; niemand der wachters mocht met hem spreken en hij verloor ten deele zijn spraakgebruik.

Doch keizerin Elizabeth was gestorven, en Peter III was haar opgevolgd. Peter kende het treurspel, dat daar achter de zware kerkermuren van de vesting Schlüsselburg — in het midden van de Newa — werd afgespeeld, en in zijn aangeboren goedhartigheid wilde hij het lijden van den ongelukkigen gevangene verzachten.

Onder een geleenden naam verscheen hij met eenige vertrouwelingen in den somberen kerker. Iwan was thans twee-en-twintig jaren; hij rees eenigszins verwonderd op van zijn stoel, om de hooge gasten te ontvangen. Het lange haar golfde om zijn slapen en schouders; er lag een zekere starheid in zijn oogen; door het kleine venster, dat naar binnen smal toeliep, viel een schemering van licht.

De keizer vraagde naar zijn wenschen. „Frissche lucht!” smeekte de ongelukkige.

Iwan wist nauwelijks meer, wat frissche lucht was; hij had zoo vele jaren niets anders ingeademd dan de dompige kelderlucht van dezen somberste aller kerkeren, doch onlangs was er een ruit gebroken, en de frissche lucht was binnengestroomd. Zoo smeekte dan deze jonge man, wiens wieg had gestaan in de schaduw van een keizerstroon, om een ademtocht frissche lucht.

De keizer had allerlei kleine geschenken medegebracht om het leven van den gevangene te veraangenamen: doozen, horloges, snuisterijen, maar Iwan wilde niets dan een zijden slaaprok, dien hij met een onnoozele angstvalligheid wegstopte onder het kussen van zijn bed.

Hij stotterde bij het spreken, maar de laatste vonk der menschelijke aandoeningen was toch nog niet in hem verdoofd; zijn geheugen wist zijn weldoeners van zijn laffe plagers te onderscheiden, en een vaag besef van het keizerlijk bloed, dat door zijn aderen stroomde, voltooide het ongeluk van dezen rampzalige.

„Slechts één officier heeft mij menschelijk behandeld,” — zeide hij met haperende stem — „slechts één!” en hij wees op den man, die zijn weldoener was geweest.

Het was officier Korff, die zijwaarts stond, en bij het jammerlijk schouwspel zijn tranen niet kon bedwingen.

De keizer had de hand op de leuning van den stoel gelegd, en staarde Iwan zwijgend in het gelaat. Het was een mannelijk schoon gelaat, waarover een sombere nevel was heengevaren, en die ongelukkige oogen worstelden tevergeefs, om door den nacht der stompzinnigheid heen te dringen.

Zijn verstand was gebroken; zijn geest was gedood. Hij was een puinhoop, een uitgebluscht vuur; deze ontroonde keizer van Rusland was een schouwspel geworden voor menschen en engelen.....

Twee keizers, waarvan de ééne drie maanden geleden was verhoogd tot de schitterende hoogte van den Russischen keizerstroon, en de andere was verlaagd tot den sombersten kerker van de sombere vesting Schlüsselburg — welk een tegenstelling!

En toch waren beiden ongelukkig en ellendig; ja het is nog niet uitgemaakt, wie van beiden de ongelukkigste, de ellendigste was.

Peter III zag Iwan VI voor den laatsten keer; hij was getroffen door den jammer, dien hij had gezien, en hij schonk den gevangene verscheiden vrijheden.

Zonder strijd had Peter III den Russischen keizerstroon beklommen.

„Ik beloof,” zeide hij, „in alle deelen de voetstappen te drukken van den wijzen monarch, mijn grootvader Peter den Grooten.”

„Keizer Peter Feodorowitch, evenbeeld van Peter den Grooten,” antwoordde daarop de aartsbisschop van Nowgorod: „wij bieden u aan, wat reeds uw eigendom is!”

Zoo was hij keizer geworden.

Bij fakkellicht verscheen hij voor het front van zijn regimenten; de geweren werden gepresenteerd, de trommen roffelden, en de troepen deden den gebruikelijken eed.

Met een hoofd vol schitterende idealen nam de drie-entertigjarige keizer de teugels van het bewind in handen, en zijn eerste regeeringsdaad was een daad van verzoening. Meer dan 20.000 menschen, door de tyrannie der voorgaande keizerin naar de Siberische ijzermijnen gejaagd, herkregen de vrijheid; een algemeene amnestie werd uitgevaardigd; de grijze veldmaarschalk Munnich werd in al zijn waardigheden hersteld.

Peter bevorderde een spoedige rechtsbedeeling, hief de verschrikkelijke geheime kanselarij op, schafte de folterwerktuigen af, en behartigde de belangen van landbouw, handel en nijverheid.

Hij was inderdaad een hervormer, maar hij miste het heldere hoofd, den vroeden zin, om de Westersche beschaving met takt en beleid in te enten op het Russische volksleven. Hij was even hartstochtelijk van temperament als kortzichtig van blik. Zijn buitensporige voorliefde voor Westersche begrippen stuitte de ware Russen hevig tegen de borst; zijn vereering voor Koning Frederik II van Pruisen verliep zich in het kinderachtige, en zijn zucht, om de Pruisische manieren tot in de uniformen der troepen na te bootsen, had iets kleinzieligs.

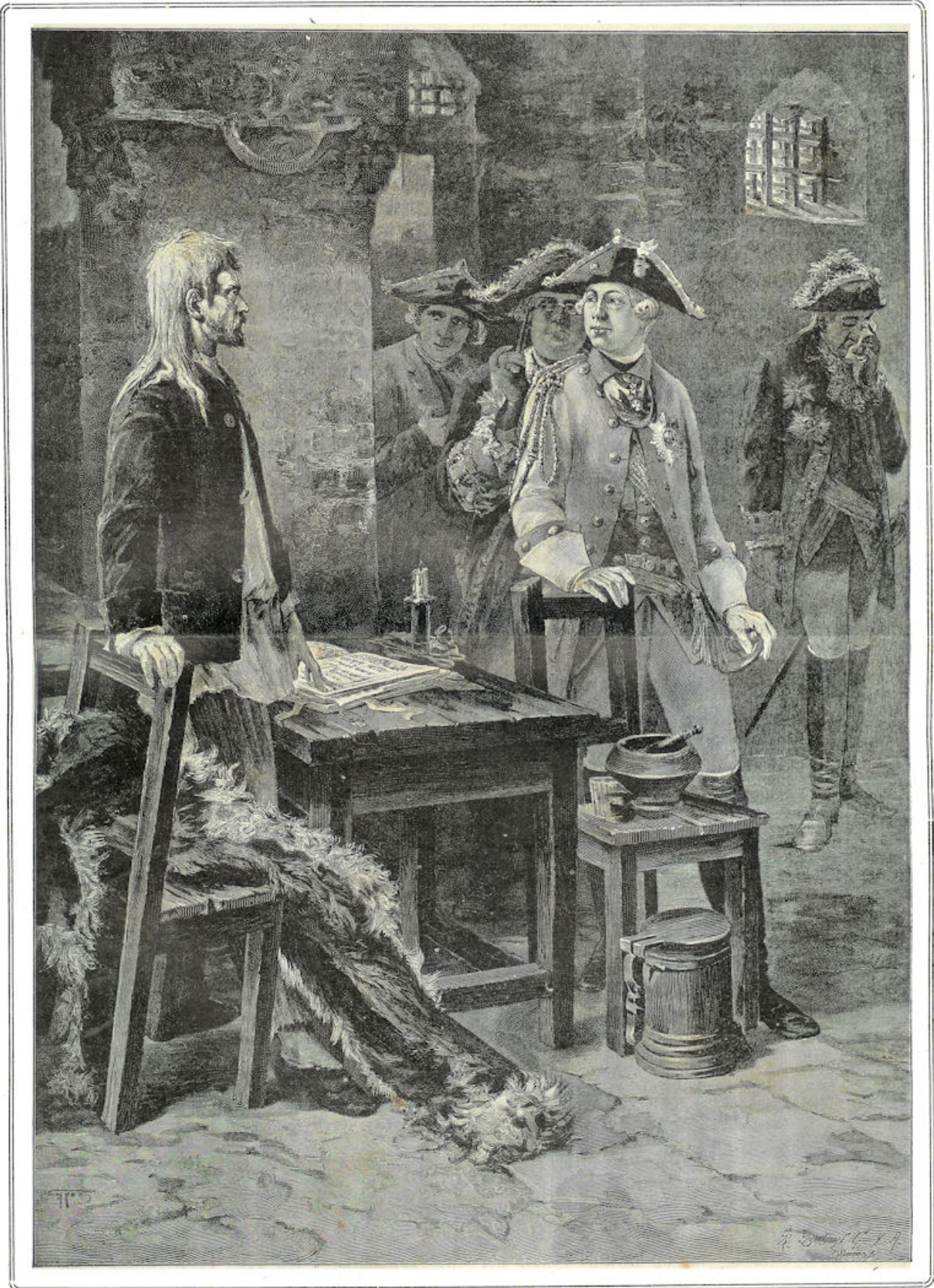
Hij deed veel voor het brandwezen — het is waar. Er was schier geen brand in Petersburg, of hij was er bij tegenwoordig; elken nacht stonden bij het paleis gezadeldde paarden gereed, om hem naar de plaats des onheils te brengen. Hij hielp met raad en daad; hij was de eerste brandblusser van zijn rijk. Maar deze zelfde man was blind voor het vuur, dat reeds aan het smeulen was; hij bluschte de branden van Petersburg, terwijl dat andere vuur reeds uitsloeg, en in de vlammen van dat gevaarlijk vuur heeft hij kroon en leven verloren.

Hij heeft slechts zes maanden geregeerd, en het was zijn eigen gemalin, die hem ten val bracht.

Catharina was een Duitsche prinses, die de kunst verstond, om zich voor te doen als een echte Russin. Zij was een vrouw met een groot verstand en een nog grootere sluwheid; deze Duitsche Delila bezat de gave, om door hare betooverende verschijning de harten van den adel en van de geestelijkheid te winnen, en deze overspeelster gebruikte de zinnelijkheid als een instrument voor hare heerschzucht. De Keizer wist, dat zij een overspeelster was, en zijn onvoorzichtige uitlating, dat hij haar nog eens in een klooster zou stoppen, maakte haar tot zijn gevaarlijkste vijandin.

Terwijl Peter III zich te Oraniënbaum bevond en van het dreigende onweer niet het flauwste vermoeden had, brak de zorgvuldig voorbereide revolutie in Petersburg uit. Peter III werd van den troon vervallen verklaard en zijn gemalin als Catharina II tot Keizerin geproclameerd.

In den vollen glans harer schoonheid, op een wit-grauwen,

tijgergevekten hengst verscheen zij voor het front der troepen. De Andreas-orde schitterde op haar borst; op den hoed droeg zij een tak eikenloof; het prachtige, golvende haar was slechts door een eenvoudigen band bijeengehouden.

Het was midden in den zomer; de dagen waren op hun langst. Te negen uur in den avond stelden zich de troepen in beweging in de richting van Oraniënbaum; zij stonden onder het bevel der nieuwe Keizerin. Het was een heerlijke zomernacht; in een landelijke herberg nam Catharina eenige uren rust, en dan werd de tocht voortgezet.

De tijding van hetgeen in Petersburg was geschied trof den Keizer als een donderslag. Hij kon zijn gedachten niet voor elkander krijgen; hij verloor alle bezinning. Bijna den geheelen dag besteedde hij aan het schrijven van ukasen, die geen zin hadden, en aan het uitzenden van koeriers, die blijde waren, het zinkende schip te kunnen verlaten. Hij ontwierp honderd plannen, maar voerde er niet één uit, en eerst 's avonds te acht uur nam hij op Munnichs dringend voorstel het besluit, in zijn jacht naar Kroonstad te zeilen.

Te Kroonstad werd hem echter de landing geweigerd, en hem beduid, dat hij met kartetsen zou worden ontvangen, indien hij zich niet oogenblikkelijk verwijderde.

Munnich ried den Keizer aan, het er op te wagen; hij wou wel eens zien, of de Russen op hun Keizer zouden schieten. Maar Peter III was tot die mannendaad niet te bewegen, en Munnich keek hem aan met verbaasd gekaat. Deze grijze held, die in zooveel veldslagen den dood in de oogen had gezien, kon zich zoo'n lafhartigheid niet indenken, en hij stampvoette van ergernis. Maar het was tevergeefs. De hofdames, die de Keizer als een nutteloozen ballast had medegenomen in zijn jacht, hieven een erbarmelijk geschreeuw aan, en de Keizer zelf kroop sidderend weg in den donkersten hoek van het vaartuig.

Men gunde zich geen tijd, om het anker te lichten; de touwen werden gekapt, en het jacht nam de vlucht.

De Keizer had nog altijd over 600 man Holsteinsche troepen te beschikken, en Munnich deed een laatste poging, om hem op te wekken tot het besef van zijn Keizerlijke waardigheid.

„Sire,” zeide hij, „kunt ge niet als Keizer leven, toon dan ten minste, dat gij aan de spits van uw troepen als een Keizer kunt sterven! Ik zal vóór u heengaan, en slechts over mijn lijk zal men u kunnen naderen!”

Maar neen, het was tevergeefs. De laatste vonk van eergevoel was verstompt bij den Keizer, die verwijfd was door een kliek van hofdames, die als hommels om hem heen gonsden; hij miste de kracht, om in vertrouwen op God zich op te heffen uit zijn smaad en ellende, en hij eindigde zijn leven op een wijze, die de harten der menschenkinderen nog op dezen dag met afgrijzen vervult.

Door een omgekochten kamerheer werd zijn degen opgeëischt, en hij gaf den degen; hem werd gelast, om in een oorkonde zijn ongeschiktheid tot de regeering neer te schrijven, en hij schreef het neer; hij werd gesommeerd, om op een vuilen wagen te stappen, en hij stapte er op.

En hij reed weg als de gevangene van zijn huisvrouw — van Catharina II . . . .

Hij werd schandelijk behandeld, men rukte hem de generaalsuniform van het lijf; het nieuwsgierige volk stond hem aan te gapen, terwijl hij tot op het hemd werd ontkleed — o, men kan dat vertreden der Keizerlijke Majesteit in slijk en modder niet lezen zonder bittere pijn!

Had deze goedhartige, zwakke vorst maar één vonk gehad van het vuur, dat in zijn grootvader had gebrand — als een storm, als een orkaan zou hij zijn vijanden hebben weggeslingerd van de Russische aarde!

Maar het zat er niet in, en terwijl hij alles offerde, om zijn leven te redden, had hij maar zeven dagen meer te leven.

Met een tafel vóór zich, waarop hij met krijt het plan van een vesting had geteekend, zat de ongelukkige Keizer in zijn gevangenis, toen hij door de komst van eenige voornamen hovelingen werd verrast.

Hij was blijde verrast, want hij herkende onder het gezelschap een vroegeren vriend, terwijl hun stellige mede-

deeling van zijn spoedige in-vrijheid-stelling zijn blijde verrassing niet weinig verhoogde.

Het sprak vanzelf, dat deze boodschappers van goede tijdingen bij den gevangene moesten middagmalen. Er heerschte een opgewekte toon, en de gevangene riep zelf om den Bourgonje-wijn. Hij hield van dezen wijn, maar nauwelijks had hij den eersten dronk gedaan, of een vuur verschroeiende zijn ingewanden en hij riep: „Ik ben vergiftigd!”

De flesch was door Orlof, den broeder van den tegenwoordigen gunsteling der Keizerin, meegebracht; de wijn was door den lijfarts der Keizerin vergiftigd.

Peter III bleef echter bij zijn bezinning; hij riep om warme melk, die hij onmiddellijk opdronk, en er volgde een hevige braking, die het doodsgevaar verminderde.

De moordenaars geraakten nu in geen geringe verlegenheid; de gewezen Keizer had zich in de hevige crisis, die zijn lichaam teisterde, te bed geworpen, en zij verwijderden zich, om een bloedraad te houden. Toen zij terugkwamen lag Peter III nog te bed, krimpens van de pijn. Orlof wilde hem naar de keel grijpen, om hem te worgen, maar de ongelukkige stelde zich te weer, en de aanslag mislukte.

Orlof raakte in de grootste verwarring, en als buiten zichzelf, als een bloeddorstig dier, dat zijn prooi niet kan treffen, liep hij op en neer in het vertrek. De andere moordenaars, ook de vroegere vriend des Keizers, schoten nu echter toe, om den man, die daar lag te krimpen van de pijn, in zijn bed te smoren, maar ook deze poging mislukte, want de Keizer verweerde zich als een wanhopige.

Toen sleepten zij hem naar den vloer, en deze diep ongelukkige en diep beklagenswaardige vorst, die den moed had gemist, om als een Keizer te sterven, moest ondergaan als een dier, als een slachtbeest. Eén der moordenaars nam een servet; de anderen knielden op zijn borst, en hielden zijn handen en voeten vast, terwijl hij met de servet werd geworgd.

De moord had plaats op den 17^{den} Juli 1762, des namiddags tusschen twee en drie uur. Onverdachte getuigen, die zich in één der aangrenzende vertrekken bevonden, hadden een geschreeuw gehoord, dat het bloed in hun aderen had doen stollen van schrik, en dan was alles stil geworden.

Slechts met ontroering kan men denken aan het einde van Peter III. Het was nu drie maanden geleden, dat hij Iwan VI in diens kerker had bezocht, en zooals hij had gestreefd, om het lot van dezen ongelukkige te verzachten, zoo had hij gestreefd, om het Russische volk op te heffen uit zijn ellende en onkunde.

Hij was een man met groote idealen; hij bezat een aangeboren goedhartigheid; het was zijn liefste werk, om velen gelukkig te maken. Maar hij zag met dwaze minachting neer op de Russische eigenaardigheden; hij bezat een gave, maar zonder verstand, en hij wilde in de zes maanden, die hij heeft geregeerd, een werk tot stand brengen, waarvoor minstens zestig jaren noodig waren. Hij wilde als hervormer de voetstappen drukken van zijn grootvader, maar hij miste de krachtvolle hand, waarmee deze Zaausche scheepstimmerman den Russischen scepster zwaaide, en het gebouw, dat hij wilde oprichten, is op hem neergestort.

Den dag na den moord verscheen van de hand der Keizerin het volgende manifest: „De gewezen Keizer leed dikwijls aan aanvallen van koliek, maar in spijt van alle toegepaste artsenijen is hij naar den wil van God gestorven. Zijn stoffelijk overschot zal in het Alexander-Newski-klooster worden bijgezet, en de Keizerin nodigt alle getrouwe onderdanen in de residentie uit, hem de laatste eer te bewijzen, en voor de rust zijner ziel te bidden.”

De toeloop van het volk was buitengewoon; men kuste de hand van den doode, en sprak, huiswaarts keerend, over de boosaardigheid van de koliek, die dezen gewezen Keizer in den bloei zijner jaren had weggeemaaid.

Maar de oude veldmaarschalk Trubetzkoi verwonderde zich over den dikken doek, die den doode om den hals was gewonden. „Wel, Peter Feodorowitch,” zeide hij — „wat hebben ze je daar toch een dikken halsdoek omge-

bonden!” en de oude krijgsman begon hem den doek af te doen. Maar de garde-soldaten beduidden hem, dat het niets bijzonders was, en verwijderden hem van den doode.

Iwan VI overleefde den vermoorden Keizer nog twee jaren, en ook hij stierf een gewelddadigen dood.

Een onderofficier, met name Mirowitch, nam op zich, om Iwan uit zijn gevangenschap te verlossen, doch uit verschillende bescheiden valt op te maken, dat de hand van Catharina II er achter zat.

Mirowitch kwam uit de Ukraine, en droeg een beroemden naam. Hij was de kleinzoon van dien Mirowitch, die zich als Mazeppa's wapenbroeder den roem van een dapperen Ukrainer had verworven, maar wegens zijn opstand tegen het wettig gezag van al zijn goederen was beroofd.

Onze onderofficier was dan ook straatarm; des ondanks had hij geld genoeg, om vijftig soldaten om te koopen, waarmede Iwans gevangenis zou worden bestormd.

In den nacht werd de onderneming gewaagd, en er ontstond een vuurgevecht tusschen de bezetting der gevangenis en de bestormers. Niemand werd echter gekwetst; de veronderstelling is gewettigd, dat van weerszijden slechts losse patronen werden gewisseld, terwijl de kommandant der gevangenis zich met een verwonderlijke gewilligheid liet in hechtenis nemen.

Toen Mirowitch de deur van den gevangene had bereikt, verklaarden de beide bewakers, dat zij de gevangenis niet konden verdedigen, maar volgens hun ontvangen instructies den gevangene slechts dood zouden overgeven.

Zij vielen op den ongelukkigen gevangene aan, die rustig lag te slapen, maar door het rumoer was wakker geschrikt, en zich verdedigde. Op vier plekken doodelijk getroffen, zegg hij ineen, en hij ademde nog even, toen Mirowitch, de Ukrainer, hem naderde.

Waarom nam Mirowitch toen niet de vlucht? Waarom gaf hij zich vrijwillig gevangen, daar hij gemakkelijk had kunnen ontsnappen?

Hij verscheen voor het gerecht, en toonde een kalme, een gerustheid, die vreemd scheen bij een man, die van hoogverraad was aangeklaagd. Hij wachtte een belooning, maar geen vonnis, en toen het doodvonnis werd geveld, veranderde hij nog niet van houding. Hij bleef het vaste vertrouwen koesteren, dat de Keizerin hem een schitterende onderscheiding zou schenken, terwijl hij zijn schoone toekomst niet door on gepaste onthullingen wilde verschertsen.

Zijn cipiers versterkten hem in die meening, en met vasten gang betrad hij het schavot. Er was een ontzaglijke menigte samengestroomd, om een schouwspel te zien, dat de laatste twee-en-twintig jaren in Petersburg niet was aanschouwd, en in een doodsche, angstige stilte staarden die duizenden naar den Ukrainer. Hij glimlachte; onder al die duizenden was hij de eenige, die goedsmoeds was.

De scherprechter stond daar, met het ontbloote zwaard, dat scheen te dorsten naar Mirowitch' bloed. Hij keek den commissaris van politie aan, want deze moest het teeken geven tot de voltrekking van het vonnis, doch deze bleef onbewegelijk.

Zoo slopen de minuten langzaam, langzaam voorbij. Het volk raakte in de hevigste spanning, maar de Ukrainer stond op het schavot als op een troon, en hij glimlachte.

Toen gaf de commissaris het teeken.

Hem was van hooger hand bevolen, de voltrekking van het vonnis op te schorten tot een bepaald uur, daar er gratie zou kunnen komen. Maar de wijze Keizerin had het toch het verstandigst geoordeeld, om de lippen van den Ukrainer voor eeuwig te doen verstommen, en zij hield de gratie in!

De commissaris had dan het teeken gegeven, want het bepaalde uur had geslagen, en de beul deed zijn werk. Er ging een huivering door de vele duizenden toeschouwers, toen de Ukrainer het hoofd op het blok legde, maar zelfs in dit vreeselijk oogenblik bleef hij welgemoed vertrouwen op de Keizerlijke belooning, en toen zijn hoofd, door bloed overstroomd, in het zand rolde, speelde de glimlach nog om zijn lippen.

L. P.

V R A G E N B U S .

H. J. de B. te A. — Wij hebben onze meening over *Geheel-onthouding* duidelijk uitgesproken in onze nummers van 7 Nov. en 19 December van het vorig jaar. Eigenlijk is dus een antwoord overbodig. Toch willen we u, op uw dringend verzoek, ter wille zijn, en eenige korte opmerkingen maken, die, naar gij meent, u en anderen van dienst zouden kunnen zijn.

Laat ons dan allereerst herhalen, dat wij over deze zaak alleen van het christelijk standpunt gesproken hebben. Dit hebt gij niet begrepen, want gij schrijft: „Nu zegt u: *Als een Christen bidt: leid mij niet in verzoeking, zal hij zich daarvoor mijden*, maar u weet toch óók wel, dat allen, die zich met den Christennaam tooien, nog geen Christenen zijn.” Dit is volkomen waar, en daarom hebben wij dan ook alleen gesproken over hetgeen de *ware geloovigen* te doen hebben. Deze hebben zich van hunne zonden bekeerd tot God. En nu moeten zij zich niet onder wetten stellen van „smaak niet, en raak niet, en roer niet aan,” zooals Paulus zegt, maar zij moeten den levenden God dienen in ootmoed des harten. Dan zullen ze ook de kracht hebben, *in alles* matig te zijn. Is er echter iets, waarvan zij geen gebruik kunnen maken, zonder tot *misbruik* te komen, dan moeten zij zich daarvan geheel onthouden. En werkt het een of ander voor hen persoonlijk verderfelijk, al zou het ook anderen niet schaden, zoo moeten zij zich ook hiervan geheel onthouden. Dit moet echter een iegelijk van hen voor zichzelf weten. Dit is de christelijke vrijheid, een vrijheid evenwel welke hen, die sterk zijn, niet onverschillig moet doen zijn tegenover hunne zwakke broeders. Zij moeten trachten de zoodanigen behulpzaam te zijn, desnoods met op-offering van datgene, waarvan zij zelf met vrijmoedigheid gebruik maken. En zij mogen dezulken niet tot een aanstoot wezen, d. w. z. geen oorzaak zijn, dat de zoodanigen over hun geweten heengaan en zoodoende tot een val komen. Maar, wij herhalen het, dit alles heeft betrekking op broeders in Christus Jezus, en niet, zooals zoo vaak beweerd wordt, op de menschen in het algemeen, die, als zijnde van Adams geslacht, broeders zijn. Als de mensch van nature zichzelf weet te beheerschen en zich voorneemt, zich van het een of ander te onthouden, zoo is dat voor zijn maatschappelijk leven zeer goed, prijzenswaardig zelfs, maar het baat hem niets voor zijn geestelijk heil. Integendeel, vaak schaadt het hem daarvoor. Wij willen nader uitleggen, wat wij hiermede bedoelen. Wanneer b. v. een dronkaard nuchter is, kunnen wij hem over Gods rechtvaardigheid en heiligheid, over zonde en oordeel spreken. Wordt hij dan door Gods genade getroffen en wendt hij zich tot den Heere, dan is hij *gered*, gered voor de maatschappij en voor den hemel. Prediken wij daarentegen eerst onthouding, dan leggen wij in hem de kiem van dit verkeerde beginsel: *dat de mensch uit zichzelf iets vermag om zich Gode aangenaam te maken*. Meestal zijn dezulken dan ook verblijd, dat ze nu toch iets beter zijn dan anderen, en ze wenschen op dien weg voort te gaan en zoodoende langzamerhand beter te worden. En dan hebben we weer datzelfde beginsel van *eigen-gerechtigheid* gezaaid. Dat is voor de geloovigen verkeerd, want al wat ze doen, moeten ze in Gods kracht tot verheerlijking des Heeren doen. Dat is voor de ongelooovigen verderfelijk, want het kan ze weerhouden om *zooals ze zijn*, slecht en zondig, (als hoeren en tollenaars) tot den Heiland te komen.

Wat gij schrijft over den tijd van Paulus, dat toen de dronkenschap nog niet zoo algemeen was, en dat daarom Paulus nog niet tegen de alcoholische dranken optreedt, is niet juist. Of zijn de feesten, aan Bacchus gewijd, niet uit dien tijd? De geschiedenis spreekt ons niet alleen van zwelg-, maar ook van zuippartijen. („Laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij!”) Maar Paulus trad niet op tegen de verschillende zonden afzonderlijk, gelijk zijn Meester dit ook niet gedaan had. Hij predikte in 't algemeen *bekeering tot God* en vergeving van zonden. *Het Evangelie was heil-aanbrengend* voor tijd en eeuwigheid. Nam men dit Evangelie aan, dan kwam alles terecht. En is dit niet *nog* zoo? Predik Christus, en die Hem aannemen zullen van God de kracht ontvangen, *in alles* Hem welbehagelijk te leven en te wandelen.